

Nemzeti
Munkaügyi
Hivatal

Szakképzési szakértők szakképzési változásokra való felkészítése

Áttekintés az új szakképzési és felnőttképzési törvényről és végrehajtási rendeleteiről

Nemzeti Fejlesztési Alap
Képzési Alaprész
7/2012 támogatási szerződés

Helyszín
dátum

A szakmai képzés szerepe

- A fiatalok, munkavállalók megfelelő szakmai felkészültsége
- A foglalkoztatási problémák megoldása
- Versenyképes, fejlődő gazdaság

2010: MKIK – Kormány, MKIK – NGM megállapodások a szakképzési feladatok közös megvalósítására

2011: Szakképzési koncepció, két új törvény a szakképzésről, és a szakképzési hozzájárulásról

2012: végrehajtási szabályok, a törvények kisebb korrekciói

2013: új felnőttképzési törvény

Átfogó, a szakképzés minden elemére kiterjedő változtatás

Megvalósítandó legfontosabb célok:

- a képzési szerkezet igazodjon a gazdaság igényeihez
- hatékony szakképzési intézményrendszer
- társadalmi felzárkóztatásban, hátrányos helyzetű fiatalok képzése
- első szakképesítés az iskolai rendszerű szakképzésben

A törvény kidolgozásának prioritásai

- Az első szakképesítés ingyenessége
  - A gyakorlati oktatás támogatása a duális képzés érdekében
  - A tanulószereződés rendszerének kiterjesztése
  - A szakmai vizsgáztatás világosabbá tétele
  - A szakképzési rendszer egyszerűsítése
  - A hatékonyság javítása, a „munkaerőpiacra képzés”, a foglalkoztathatóság javítása
  - A képzési idő és a szakmai tartalom újragondolása
  - A szakmai és a személyes kompetenciák fejlesztése
  - A rendszer költséghatékony működtetése
- Szakképzési szakértők szakképzési változásokra való felkészítése felkészítése

Az új szakképzési törvény szabályozási köre I.

- Az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzés egyes elemei
- Szerkezetében eltér elődjétől
- A szakmai képzés egyes lépcsőit követi
- Alapelvek kerültek megfogalmazásra (a törvény egészére vonatkoznak, a részletszabályokkal együtt alkalmazandóak)
- Az új OKJ és az új szvk-k keretei („től-ig” terjedő) képzési idő, szélesebb alapozású szakmák, követelménymodulok külön kormányrendeletben, kötelező kerettantervek)
- Az új komplex szakmai vizsga keretei (4 fős bizottság, komplex módon történő mérés, állami vizsga)

Az új szakképzési törvény szabályozási köre II.

- A szakközépiskolában egységes szakmai érettségi
- Szakiskola: három szakképzési évfolyam (a szakmai képzés és közismereti képzés párhuzamosan, a szakképesítés beszámítható ötödik érettségi vizsgatárgynak, érettségi akár két év alatt)
- A szakmai elméleti és gyakorlati képzés alapvető szabályai
- Az első, állam által elismert szakma ingyenessége (és keretei)
- A felnőttoktatásban szervezett szakképzés szabályai különálló alcímben
- A gyakorlati képzés keretei (maximális időtartama, pihenőidő mulasztás, foglalkoztatási napló)

Az új szakképzési törvény szabályozási köre III.

- Gyakorlati képzés három formában (iskolai tanműhely, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás)
- Pénzbeli juttatás (összege, kifizetése, emelése, csökkentése)
- Az együttműködési megállapodás szabályai
- Az iskolai rendszerű szakképzés teljes körű ellenőrzése (több szervezet együttműködésével)
- A pihenőnap szabályai, a kártérítési felelősség
- A szakképzés irányításával és a szakképzés országos és megyei stratégiai kérdéseinek érdekegyeztetése
- A szakképzés finanszírozásának legfontosabb alapelvei (szakmaszerkezeti döntés, szakképzési megállapodás)

A törvény 2012-es módosításai I.

I: tanulószereződés a kilencedik évfolyamtól, a szakiskolai közismeret aránya pontosan 33%

II: érdemi és technikai pontosítások

- Az ún. kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely fogalma.
- Pontosítások az agráriskolákra és a honvédelmi szakmákat oktató iskolákra vonatkozóan
- A 2012. december 31-ig TISZK-ként szerveződések átmeneti szabályai
- Az iskolai rendszerű képzésben csak a javítóvizsgán szerzhető részsakképesítés
- Pontosabbá váltak az ingyenesség szabályai

A törvény 2012-es módosításai II.

- A képzés munkarendváltás nélküli befejezése
- Kiegészültek a tanulói mulasztás pótlásának szabályai
- „Határozott időre” kötött tanuló szerződés tilalma, tanuló szerződés az első szakképesítésre, honvédelmi és agrár szakképesítésre
- A tanulói juttatás kifizetésének szabályai
- A szakmaszerkezeti döntés kialakítási folyamatának pontosítása
- A szintvizsga átmeneti szabályai

2013-as módosítás: az állami fenntartású iskolák integrációjára vonatkozó döntés meghozatalának határideje 2013 májusa helyett 2015 májusa

További lehetőségek

- Érettségire épülő szakmát (technikusi) szakképesítést akár érettségi vizsga nélkül is lehet szerezni (Feltételek: szakirányú szakiskolai végzettség, legalább ötéves gyakorlat, mestervizsga)
- Technikusi szakmák beszámítása egy évvel a felsőfokú képzésbe (növekszik a technikus-képzés presztízse, megéri szakirányban továbbtanulni)

A törvény végrehajtása I.

Az új Országos Képzési Jegyzék:

- 150/2012. Kormányrendelet
- Mintegy felére (1303-ról 632-re) csökkentette a megszerzhető szakképesítéseket
- Szélesebb körű foglalkoztathatóság
- Megszűntek a szakképesítések közötti átfedések, párhuzamosságok
- Egyszerűbb, átláthatóbb, tartalmasabb lett az állam által elismert szakképesítések rendszere

A törvény végrehajtása II.

A szakmai követelménymodulok

- Az szvk-k a szakmai követelménymodulból épülnek fel
- 2012 nyarán összesen 77+2 szakmára 320 szakmai követelménymodul jelent meg [217/2012. (VIII. 9.) Korm.rendelet]
- 2013 márciusában ez 1451-re egészült ki [84/2013. Korm. rend.]
- A teljes OKJ valamennyi szakképesítését lefedik
- A 84/2013. Korm. rend. kis részben az OKJ-t is módosította, és az elnevezések, jelölések változása miatt pedig a szakmaszerkezeti döntés adatait is

A törvény végrehajtása III.

A szakmai és vizsgakövetelmények

- A szakmai követelménymodul Korm. rend. alapján kerültek kiadásra
- Az NGM a 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelettel 2012 nyarán összesen 77 szakmában jelentette meg
- Ez a szám egészült ki 2013 márciusában 249-re, amely szvk-
kat a gazdasági kamara dolgozta ki [12/2013. (III. 28.) NGM
rendelet]
- A HM két szakképesítésére már 2012 nyarán megjelentette
[19/2012. (VIII. 28.) HM rendelet]
- Márciusban még az NFM szvk-i jelentek meg [2/2013. (III. 29.)
NFM r.]
- Május végére megjelentek a VM, a BM és az EMMI szvk-i is
[a 41/2013. (V. 28.) VM r., 20/2013. (V. 28.) BM r., 37/2013. (V. 28.) EMMI r.]

Az iskolai rendszerű szakképzés legfontosabb változásai a 2013/2014. tanévre

- A szakképzés átalakításának második szakasza
- Az első szakmaszerkezeti döntés megjelenése 2012 őszén
- A második szakmaszerkezeti döntés 2013 végén
- A szakképzési törvény több elemére irányuló törvénymódosítás 2012 végén
- A „Követelménymodul” kormányrendelet teljessé válása, azaz 1451 szakmai követelménymodul megjelentetése 2013 márciusában
- A szakmai és vizsgakövetelmények megjelenése (NGM, HM, NFM, VM, EMMI, BM)
- A szakképzési kerettantervek megjelenése (összesen 292 db)
- Szakmai tantervi adaptációk (összesen 217 db)

Egyéb változások

- Szakképzési megállapodás kormányrendelet (a 2013/2014-es tanévre egyszerűsített eljárás, nincs ellenjegyzés, minta-megállapodás)
- Új vizsgarendelet (kormányrendelet, új OKJ-s szakmák csökken a vizsgafeladatok száma, a vizsga időtartama és az adminisztráció, 4 fős bizottság, új vizsgáztatási díjszabályok)
- Köznevelési törvény módosítása 2013-ban: a szakiskola és a szakközépiskola is működhet kizárólag szakképzés évfolyammal (Nkt. 12. § és 13. § - 2013. évi CXXIX. törvény)

A szakképzés támogatása

- Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj
- Szakmánkénti gyakorlati normatívák
- Az NFA képzési alaprészének ún. decentralizált keretösszegének pályázatai
- A Kormány egyedi döntésével nyújtható támogatások
- Több, uniós forrásból finanszírozott pályázat

Áttekintés az új felnőttképzési törvényről és végrehajtási rendeleteiről

Az új felnőttképzési törvény szabályozási struktúrája

- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről,
- 393/2013. (XI. 12.) Korm. kormány rendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárásra és követelményekre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról,
- további megjelent, egyeztetés alatt álló és tervezett miniszteri rendeletek

A megjelent, az egyeztetés alatt álló és a tervezett miniszteri rendeletek:

- **Megjelent** rendeletek
- az engedélyezés **igazgatási szolgáltatási díjairól**,
- a felnőttképzési **minőségbiztosítási keretrendszeréről** és a **Felnőttképzési Szakértői Bizottság** feladatainak részletes szabályairól,
- a felnőttképzési **szakmai programkövetelmények** nyilvántartásba vételének részletes követelményeiről és eljárási rendjéről
- Egyeztetés alatt álló rendeletek
- a felnőttképzési **nyelvi programkövetelmények** nyilvántartásba vételének részletes követelményeiről és eljárási rendjéről,
- a **felnőttképzési szakértőkről** és a **felnőttképzési programszakértőkről**
- Tervezett rendeletek
- a gyakorlati képzés feltételeiről,
- az előzetes tudás méréséről

Törvény: a felnőttképzésben szabályozott képzések

- A felnőttképzésről szóló új törvény a felnőttképzésben szabályozott képzéseket **négy un. képzési körre** osztja:
- **OKJ szerinti képzések** (1. képzési kör)
- **támogatott egyéb szakmai képzések** (2. képzési kör)
- **nyelvi képzések**, ha azok támogatottak vagy a törvény hatálya alatt valósulnak meg (3. képzési kör)
- **támogatott egyéb képzések** (4. képzési kör)
- A törvény **hatálya döntő részben ezekre a képzésekre terjed ki**, emellett kiterjed **minden más képzésre is** az adatszolgáltatás vonatkozásában.

Törvény: az engedélyezés

- Felnőttképzésben szabályozott képzést csak hatósági engedély birtokában lehet folytatni. Az engedély határozatlan időre szól. Az engedély megadása kérelemre történik. A kérelemhez - szakértő által előzetesen minősített - képzési programot is csatolni kell.
- Az engedély további képzésekkel újabb kérelem beadásával, vagy – meghatározott esetekben – a képzési program csatolásával egyszerű bejelentéssel egészíthető ki.
- A 2. és 3. képzési körben a kamara, illetve az NMH által nyilvántartott szakmai, illetve nyelvi programkövetelménynek megfelelő intézményi képzési program készíthető.

Az engedély feltételei

Engedély azon jogalanynak adható, amely rendelkezik

- szakértő által előzetesen minősített **képzési programmal,**
- képzés megvalósításához szükséges **személyi és tárgyi feltételekkel,**
- **minőségbiztosítási rendszerrel,** (kivéve a 4. képzési kört)
- **információs rendszer** működtetéséhez szükséges feltételekkel,
- **ügyfélszolgálati és panaszkezelési rendszerrel,**
- meghatározott **minőségcélokkal,**
- **vagyoni biztosítékkal** (kivéve a 4. képzési kört)

Az engedély iránti kérelemhez csatolni kell:

- **Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazoló dokumentumot**
- **A szakmai vezető szakmai vezetésre való alkalmasságát igazoló, pedagógiai vagy andragógiai egyetemi vagy főiskolai végzettségét bizonyító oklevél másolatát**
- **A vagyoni biztosítékkal való rendelkezést bizonyító szerződés másolatát**
- **Felnőttképzési szakértő, vagy felnőttképzési programszakértő által előzetesen minősített képzési programot (az érvényben lévő akkreditált képzési program 2014. augusztus 31-ig - vagy 2015 március 31-ig - megfelel a törvény szerinti képzési programnak, amennyiben ennek alapján kéri az engedély kiadását)**
- **A Kormányrendeletben előírt nyilatkozatokat**

Az engedélyezési eljárás

- **A kérelem elbírálását szakértői bizottság végzi, kivéve a bejelentés eseteit és a 4. képzési körbe tartozó képzések engedélyezését.**
- **Kérelem alapján történik:**
  - **az engedély kiadása a képzési körök bármelyikére, valamint**
  - **a meglévő engedély új képzési körrel történő bővítése (engedély módosítása).**

Az engedély kiegészítése:

1. kérelem alapján

- első képzési körben új szakmacsoportba tartozó képzés esetén, vagy ha a meglévő engedély nem iskolai rendszerű képzésre vonatkozik, akkor az adott szakmacsoportba tartozó képzés esetén is,
- második képzési körben olyan szakmai képzés esetén, amely nem sorolható be az intézmény engedélyében már szereplő iskolai rendszerű, OKJ szerinti képzés szakmacsoportjába,
- harmadik képzési körben új általános nyelvi képzés, vagy az engedélyben szereplő általános nyelv képzési szintjének bővítése, vagy olyan egyéb nyelvi képzés esetén, amelynek nyelvére a képzőnek még nincs általános nyelvi képzési engedélye.

2. bejelentéssel (egy képzési körben a képzési programok számától függetlenül egy bejelentésre van csak szükség):

- első képzési körben abban az esetben, ha a már meglévő engedély az adott szakmacsoportba tartozó, iskolai rendszerben oktatható képzésre vonatkozik,
- második képzési körben abban az esetben, ha a már meglévő engedély olyan OKJ szerinti iskolai rendszerű képzésre vonatkozik, amelynek szakmacsoportjába a bejelentett képzés besorolható,
- harmadik képzési körben abban az esetben, ha a már meglévő engedély olyan általános nyelvre vonatkozik, amely megegyezik a bejelentett egyéb nyelvi képzés nyelvével,
- negyedik képzési körben abban az esetben, ha erre a képzési körre a bejelentőnek már van engedélye.

A képzési program előzetes szakértői minősítése

A szakértő az előzetes minősítés során vizsgálja, hogy

- a képzési program tartalma megfelel-e az Fktv-ben foglaltaknak,
- a képzési programban meghatározott tartalommal, feltételekkel és módon, valamint a képzéssel érintett célcsoport számára megszerezhetőek-e a programban megjelölt kompetenciák,
- a képzési program megfelel-e a vonatkozó képzési körbe tartozó képzésekre előírt jogszabályi feltételeknek, a szakmai-tartalmi követelményeket szabályozó dokumentumoknak.

Tárgyi és személyi feltételek

- Az általános tárgyi feltételek

- helyiségek (felsorolás és méret + más jogszabályban előírt egészségügyi és biztonsági előírások)
- berendezési tárgyak

Biztosítani kell mindazon **tárgyi eszközöket**, felszereléseket is, amelyek az engedélyében szereplő képzések folytatásához nélkülözhetetlenek.

- Személyi feltételek

- **Szakmai vezető:** andragógiai felsőfokú, vagy pedagógiai felsőfokú végzettség és gyakorlat, vagy pedagógiai felsőfokú végzettség és 5 andragógiai kreditpont
- **Oktatók :** 1. és 2. képzési kör elméleti részének esetén szakképzési törvény szerinti alkalmasság és a képzésnek megfelelő szakmai ismeret, gyakorlati képzés esetén szakirányú szakképzettség és min. 5 éves szakmai gyakorlat

Vagyoni biztosíték

Célja: a képzésre befizetett összeg védelme, a megghiúsult képzés kártérítési fedezete.

- A felnőttképzési tevékenység folytatásának teljes időtartamára és a felnőttképzési tevékenység megszűnését követő hat hónapig rendelkezni kell vele.
- Mértéke: a felnőttképzési tevékenység **megkezdésének üzleti évében** a felnőttképzési tevékenységből származó árbevétel kettő százaléka, de legalább ötszázezer forint, majd az intézmény üzleti évét megelőző évnek a nettó árbevétele kettő százaléka, de legalább egymillió forint.
- A vagyoni biztosíték formája lehet:
  - egy vagy több biztosító intézettel kötött biztosítási szerződés,
  - a felnőttképzést folytató intézmény által hitelintézetnél lekötött, elkülönített és zárolt pénzösszeg (pénzbeli letét).

Az ellenőrzés részletes szabályai

- Az **NMH** minden felnőttképzést folytató intézmény felnőttképzési tevékenységét **kétévente legalább egyszer a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai szerint, szakértők bevonásával ellenőrzi.**
- Vizsgálják:
  - a jogszabályoknak megfelelő működést és
  - a folyamatban lévő képzés ellenőrzése keretében az elméleti órát és a gyakorlati képzést.

Minősegbiztosítási rendszer, felnőttképzési információs rendszer

- A felnőttképzést folytató intézmény képzési tevékenysége minőségének folyamatos javítása céljából a miniszteri rendeletben meghatározott minősegbiztosítási keretrendszernek megfelelő **minősegbiztosítási rendszert működtet.**
- A felnőttképzést folytató intézmény kétévenként legalább egyszer elvégezteti az intézmény tevékenységének **külső értékelését.**
- A felnőttképzést folytató **intézmény** engedélyezett képzéseinek folytatásáról a hatóság részére **adatok szolgáltató elektronikus úton (FINY)**, valamint az adataiban bekövetkezett változások esetén is.
- + OSAP, amelyet minden képzésről szolgáltatni kell (képzési tevékenység törvényi definíciója sokkal tágabb a felnőttképzési tevékenységnél)

A törvény végrehajtását szolgáló, megjelent miniszteri rendeletek tartalma I.

- **A díjrendeletben** szabályozott
  - az engedélyezés igazgatási szolgáltatási díja a kérelem és bejelentés jellege szerint,
  - a jogorvoslati eljárás díja,
  - a díjak megfizetésével, illetve esetleges visszafizetésével kapcsolatos eljárás.
- **A minőségbiztosítási keretrendszer**ről szóló rendeletben meghatározásra kerültek
  - a keretrendszer alapelvei, tartalmi elemei,
  - a tartalmi elemekhez kapcsolható minőségi jellemzőkkel kapcsolatos előírások,
  - a Felnőttképzési Szakértői Bizottság keretrendszerrel kapcsolatos és egyéb feladatai, működése.

A törvény végrehajtását szolgáló, megjelent miniszteri rendeletek tartalma II.

- A felnőttképzési szakmai programkövetelményeket szabályozó rendelet tartalmazza
  - a programkövetelmények nyilvántartásba vételének, nyilvántartásuk módosításának és törlésüknek a követelményeit, szempontrendszerét
  - a nyilvántartásba vétel eljárási szabályait,
  - a szakmai végzettség megszerzését igazoló dokumentummal kapcsolatos előírásokat, annak konkrét tartalmát és formáját.

(A felnőttképzési nyelvi programkövetelményekről szóló, egyeztetés alatt álló rendelet tartalma hasonló lesz.)

A szakmai programkövetelmények rendelete

- célja az egységes követelményrendszer kialakítása,
- a szakmai programkövetelmények elektronikus nyilvántartását a kamara vezeti,
- a nyilvántartásba vételről, módosításról, törlésről öttagú bizottság dönt (három kamarai, egy agrárkamarai tag, egy miniszter által jelölt tag)
- programkövetelmény javaslatot bármely jogi személy (képző intézmény is) benyújthat elektronikus formában.

A szakmai programkövetelmények tartalma

- A programkövetelménynek **tartalmaznia kell:**
  - a szakmacsoportba sorolás megjelölését,
  - a Magyar Képesítési Keretrendszer szintjének megjelölését (majd ha lesz),
  - a **bemeneti kompetenciákat,**
  - a szakmai végzettséggel ellátható munkaterület leírását,
  - a minimális és maximális óraszámot,
  - a **szakmai követelmények leírását,**
  - az elméleti és gyakorlati képzési idő arányát,
  - a végzettség megszerzését igazoló dokumentum kiadásának feltételeit.
- A programkövetelmények nyilvántartása nyilvános.

A törvény végrehajtását szolgáló szakértői rendelet tervezett tartalma

A felnőttképzési szakértőkről és programszakértőkről
szóló – egyeztetés alatt álló – **miniszteri rendeletben**
szabályozzuk

- a szakértői szakterületeket,
felnőttképzési szakértők - igazgatási, nyelvi
programszakértők – OKJ szakmacsoportok szerint
- a szakértői engedély megszerzésének feltételeit,
- a továbbképzési kötelezettséget,
- a nyilvántartás vezetését,
- a szakértői tevékenység ellenőrzését és a nem
megfelelő tevékenység szankcionálását,
- a folyamatosság biztosítását szolgáló átmeneti
rendelkezéseket.

Az átmeneti időszak I.

- **Intézmény-akkreditációval rendelkező intézmény**
  - a nyilvántartásban **2013. augusztus 31. napján** szereplő képzései alapján **2014. augusztus 31-ig** (vagy az intézményakkreditáció lejártáig, ha korábban veszti hatályát),
  - a **2013. január 1-jét követően** intézményakkreditációt szerzett intézmény **2015. március 31-ig**
  - a **2013. augusztus 31-én** hatályos jogszabályok alapján indíthat képzést.
- **Az akkreditált felnőttképzési programok nyilvántartásában**
  - **2013. augusztus 31. napján** szereplő képzési programok **2014. augusztus 31-ig**,
  - A **2013. január 1-jét** követően megszerzett programakkreditáció esetén **2015. március 31-ig**
  - **megfelelnek az engedély kiadásának feltételeként** a képzéshez előírt képzési programnak.

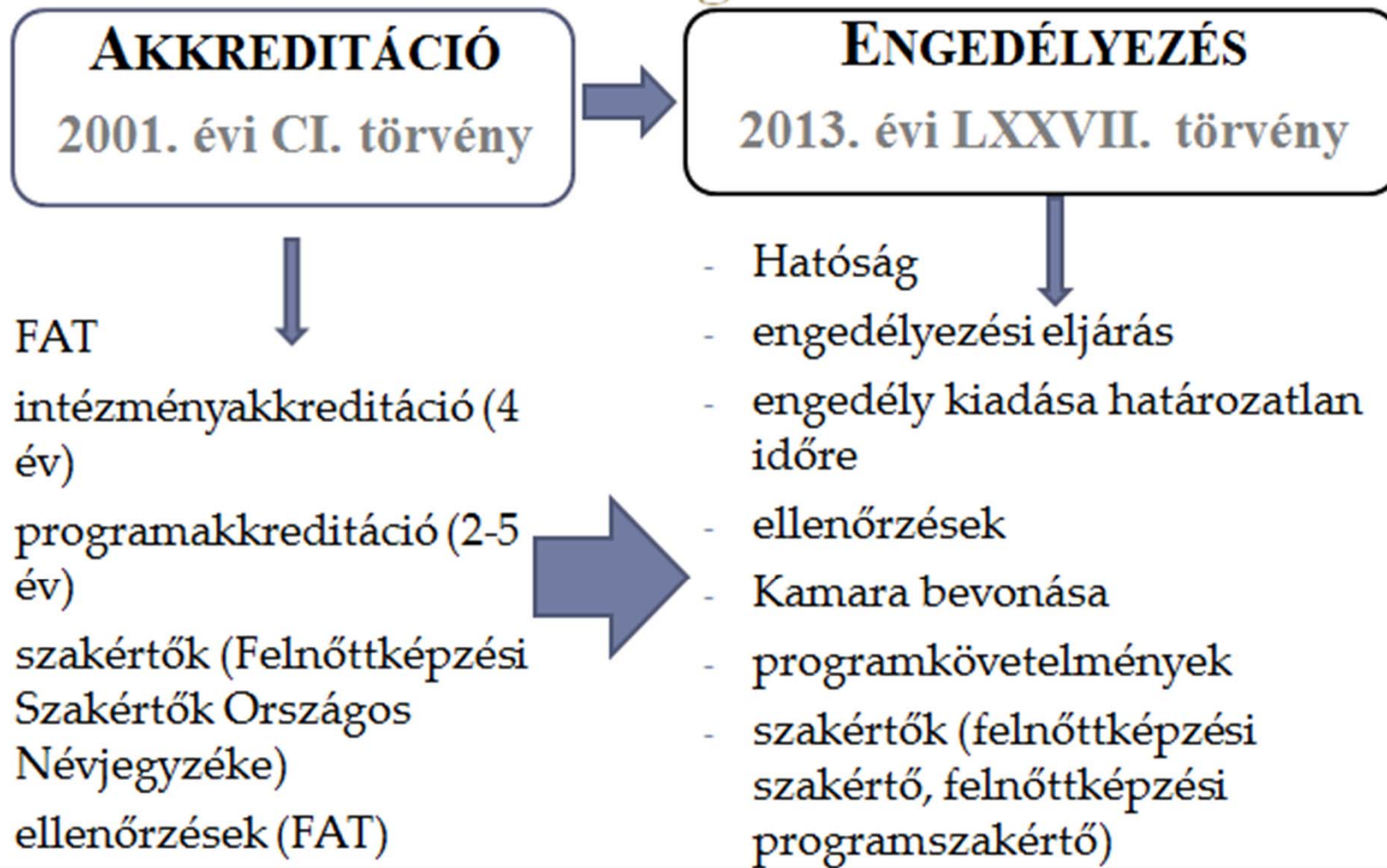
Az átmeneti időszak II.

- A felnőttképzést folytató intézmények a **2013. szeptember 1-je előtt indított képzéseiket az indítás időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytathatják le.**
- A felnőttképzést folytató intézmények az állami, uniós források terhére a **2013. szeptember 1-je előtt létrejött támogatási szerződés alapján végzett képzéseiket a képzés megvalósítására a támogatási szerződésben megállapított időtartam végéig az Fktv. 2013. augusztus 31-én hatályos rendelkezései szerint folytathatják le.**
- **A támogatási szerződés létrejöttének időpontjában intézményakkreditációval és a vonatkozó képzésekre programakkreditációval rendelkező intézmények akkreditációja – amennyiben előbb lejárna, akkor is – a képzések befejezéséig tart.**

Az átmeneti időszak III.

- Az NMH a nyilvántartásban a szakmai vagy nyelvi programkövetelmény hiányára utaló jelzéssel látja el azokat a képzéseket, amelyek nem rendelkeznek az érintett képzésre előírt szakmai vagy nyelvi programkövetelmény alapján kidolgozott képzési programmal.
- Azokat a képzéseket, amelyek 2014. június 30-ig nem rendelkeznek az érintett képzésre előírt szakmai vagy nyelvi programkövetelmény alapján kidolgozott képzési programmal, a felnőttképzést folytató intézmény engedélyéből az NMH törli.

Összefoglalva

Nemzeti
Munkaügyi
Hivatal

Köszönöm a figyelmet!

szakkepzes@LAB.HU